

**-გე სუფიქსიანი გარდაშვანი ზმნების უოკამთა ნარმოება თარამოებით
მეორესა და კავშირებით მესამეში**

(აეშენებინა თუ აეშენებია? აეშენებინოს თუ აეშენებინოს?)

-გე სუფიქსიანი ზმნებს დრო-კილოთა III ჯგუფის ფორმები ორგვარად აქვთ ნაწარმოები. ზოგი ზმნა თურმეობით მეორესა და კავშირებით მესამეში აწმყოს ფუძეს იყენებს (-გე სუფიქსი გადაწყვებათ), ზოგი ზმნა კი დრო-კილოთა მეორე სერიის ფუძეს (-გე სუფიქსი ამ დრო-კილოებში არა გვაქვს). ერთი მხრით, გვაქვს ასეთი ფორმები: აშენებს — უშენებია და ა. შ., აკეთებს — უკეთებია და ა. შ., ალაგებს — ულაგებია, აქეზებს — უქეზებია და ა. შ., ხოლო, მეორე მხრით, გვაქვს ასეთი ფორმები: აქებს — უქია და ა. შ., აგებს — უგია, ავდებს — უვდია, ავსებს — უვსია და ა. შ.

იმ შემთხვევაში, როცა III ჯგუფის წარმოება აწმყოს ფუძეს ეყრდნობა, თურმეობით მეორესა და კავშირებით მესამეში სადავო ფორმები ჩნდება. ბაღებს — დაუბადებია, მაგრამ გვხვდება დაეზადა და დაეზადოს დაეზადებინას და დაეზადებინოს პარალელურად; უბრძანებია, მაგრამ გვხვდება ებრძანა და ებრძანოს ებრძანებინას და ებრძანებინოს პარალელურად და ა. შ. ზოგჯერ ასეთი მოვლენა თურმეობით პირველშიც იჩენს თავს: დაუბადებია და დაუბადია („რაც კი რამ და უბადია, უფალს სულიერ-უსულო, სულყველას თურმე ენა აქვს.“ — ვაჟა).

დრო-კილოთა II ჯგუფის ფუძეზე დაყრდნობილი ფორმები მეორე თურმეობითისა და მესამე კავშირებითისა თანამედროვე სალიტერატურო ქართულში დიალექტიზმებად უნდა იქნეს მიჩნეული. სალიტერატურო ენაში გაბატონებულია აწმყოს ფუძეზე დაყრდნობილი ფორმები. ამიტომ უნდა იხმარებოდეს:

აეშენებინა და აეშენებინოს და არა აეშენა და აეშენოს; დაეზადებინა და დაეზადებინოს და არა დაეზადა და დაეზადოს; გაეკეთებინა და გაეკეთებინოს და არა გაეკეთა და გაეკეთოს; დაეშავებინა და დაეშავებინოს და არა დაეშავა და დაეშავოს და ა. შ.

მაგრამ ამ შემთხვევაშიც გვხვდება პარალელური ფორმები: აეშენებინა — აეშენებია, აეშენებინოს — აეშენებია; დაეზადებინა — დაეზადებია, დაეზადებინოს — დაეზადებია; გაეკეთებინა — გაეკეთებია, გაეკეთებინოს — გაეკეთებია; დაეშავებინა — დაეშავებია, დაეშავებინოს — დაეშავებია.

ამ პარალელურ ფორმათაგან თანამედროვე სალიტერატურო ქართულში დამკვიდრებულია წარიანი ფორმები და ესენი უნდა იქნენ მიჩნეული ერთადერთ სალიტერატურო ფორმებად.

ამგვარად:

სალიტერატურო ფორმებია:

აეშენებინა
აეშენებინოს
დაეზადებინა
დაეზადებინოს

უკუსაგდებია:

აეშენებია
აეშენებინოს
დაეზადებია
დაეზადებინოს

გაეკეთებინა
გაეკეთებინოს
დაეშავებინა
დაეშავებინოს და სხვ.

გაეკეთებია
გაეკეთებოს
დაეშავებია
დაეშავებოს და სხვ.

ეს წესი გავრცელდება კაუზატავებზედაც, გვექნება:

დაეწერინებინა და არა
დაეწერინებინოს
აეშენებინებინა
აეშენებინებინოს
დაეხატვინებინა
დაეხატვინებინოს

დაეწერინებია
დაეწერინებოს
აეშენებინებია
აეშენებინებოს
დაეხატვინებია
დაეხატვინებოს